

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Petrákové a soudců Mgr. Pavla Riedlbaucha a Mgr. Kateřiny Sedlákové ve věci

žalobce: **L. B.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Ladislavem Ejemem
sídlem Eliášova 998, 470 01 Česká Lípa

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2

jednající: Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 284 625 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. března 2022, č. j. 19 C 209/2020-130

takto:

I Rozsudek soudu I. stupně se **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 25 875 Kč s 8,25% úrokem z prodlení ročně z této částky od 9. 10. 2020 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

II Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně 16 456 Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení 8 228 Kč k rukám jeho advokáta do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, již se žalobce domáhal uložení povinnosti žalované zaplatit mu částku 284 625 Kč s úrokem z prodlení z této částky od 24. 9. 2020 do zaplacení (výrok I) a současně vyslovil, že žalobce je povinen žalované zaplatit na náhradě nákladů řízení částku 1 500 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II).
2. V rozhodnutí soud I. stupně uvedl, že žalobce se domáhal po žalované poskytnutí částky 284 625 Kč jako přiměřeného zadostiučinění v penězích za nemajetkovou újmu způsobenou mu nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení vedeného u Městského soudu v Praze (dále jen „MS“) pod sp. zn. 95 K 7/2002, které dosud neskončilo a jehož průběh popsal, přičemž v řízení vystupoval jako věřitel, jenž svou pohledávku ve výši 481 647 Kč přihlásil přihláškou ze dne 6. 8. 2002. Žalobce zadostiučinění žádal za dobu řízení vymezenou přihlášením své pohledávky do předmětného konkurzního řízení do 13. 11. 2020, kdy řízení v délce 18 let a 3 měsíců je nepřiměřeně dlouhé. Žalobce poukázal na to, že jakkoliv konkurzní řízení není skončeno, tak je v rámci konečného rozvrhu očekáváno uspokojení věřitelů ve výši 6 – 8 %. Žalobce konečně uvedl, že svůj nárok u žalované uplatnil dne 8. 4. 2020, tato však ve svém stanovisku ze dne 23. 9. 2020 poskytla zadostiučinění jen ve formě konstatování porušení práva.
3. Žalovaná se k žalobě vyjádřila s tím, že žalobce se na ni obrátil dne 8. 4. 2020 s nárokem na poskytnutí zadostiučinění z důvodu uvedeného v žalobě, jeho žádosti nevyhověla, když sice dospěla k závěru, že v řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce posuzovaného řízení, nicméně žalobci poskytnuté zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na přiměřenou délku řízení je dostatečným zadostiučiněním, neboť význam řízení byl pro něj velmi malý. V této souvislosti poukázala na to, že žalobce jakožto konkurzní věřitel č. 204 sice svou pohledávku v jím uvedené výši přihlásil dne 7. 8. 2002 a tato byla uznána v plné výši, nicméně předmětné konkurzní řízení je výjimečné, když je v něm přihlášeno cca 15 000 věřitelů, přičemž správce konkurzní podstaty popřel pohledávky cca 6 000 věřitelů, probíhalo několik set incidenčních sporů, řada konkurzních věřitelů je ze Slovenska. Stran předpokládaného uspokojení poukazovala na skutečnost, že správce konkurzní podstaty předložil konkurznímu soudu dne 31. 7. 2017 návrh na částečný rozvrh, v němž zahrnoval věřitele toliko do pořadového čísla 3 400 s návrhem na uspokojení ve výši 3 % zajištěných pohledávek s předpokládaným možným konečným uspokojením ve výši 6 – 8 %, nicméně konkurzní soud neakceptoval konečnou zprávu předloženou správcem konkurzní podstaty, když tato není úplná, najisto nejsou stanoveny náklady konkurzní podstaty, nejsou vyřešeny daňové výdaje podstaty, nebyly učiněny všechny výzvy k podání incidenčních žalob.
4. Na základě nesporných tvrzení účastníků stran uplatnění nároku žalobce u žalované a po provedeném dokazování listinami ze spisu MS sp. zn. 95 K 7/2002 stran průběhu posuzovaného řízení, s citací ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“), upravujících odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v porušení povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě a zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, poté, kdy soud I. stupně popsal průběh namítaného řízení, dospěl k závěru, že celková délka řízení probíhajícího ve vztahu k žalobci od 7. 8. 2002, kdy jako konkurzní věřitel svou pohledávku přihlásil do řízení, do 13. 11. 2020, kdy tuto dobu sám v žalobě vymezil, a trvajících tak 18 let a 3 měsíce, je dobou nepřiměřenou.

5. Soud I. stupně se následně, při závěru o existenci odpovědnostního titulu, zabýval formou adekvátního zadostiučinění, přičemž vzhledem k velmi malému významu posuzovaného řízení pro žalobce, dospěl k závěru, že konstatování porušení práva je dostatečným zadostiučiněním. V této souvislosti soud I. stupně uvedl, že u konkurzního řízení a případného vzniku nemajetkové újmy a formy zadostiučinění je nutné vycházet jednak z konečné částky, která se žalobci v rámci rozvrhového usnesení má dostat, jednak ze samotného průběhu řízení. Soud I. stupně odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. 29 Cdo 2012/2010, ve kterém Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jestliže v řízení o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za porušení práva na přiměřenou délku konkurzního řízení nevyjdou najevo skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že konkurzní věřitel mohl v průběhu konkurzního řízení důvodně očekávat vyšší míru uspokojení přihlášené pohledávky, je z hlediska významu předmětu řízení pro tohoto věřitele, co do výše peněžitého nároku, určující částka, jaká se mu v konkurzu dostala na uspokojení jeho pohledávky. Soud I. stupně se dále zabýval argumentem žalobce, že i v případě výplaty pouhých 6 % z výtěžku by to pro něj znamenalo nikoliv malou částku, a to finanční uspokojení ve výši minimálně 28 899 Kč s ohledem na výši přihlášené a uznané pohledávky. Soud I. stupně uvedl, že pokud jde o míru uspokojení přihlášených věřitelů uváděnou v roce 2017 ve výši 6 až 8 %, tato byla uvedena jako maximálně možná, nadto byla jen předběžná, dosud konkurzním soudem schválena nebyla. Nadto podstatou odškodnění za nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení je odškodnit poškozeného za jeho nejistotu, které je vystaven ohledně výsledku řízení. Míra nejistoty konkurzního (insolvenčního) řízení je však značně limitována, protože podstatou těchto řízení není spor o existenci pohledávky věřitele. V případě žalobce byla výše jeho pohledávky vyjasněna již v rámci samotného počátku řízení, žalobce tak netrpí nejistotou ohledně výsledku řízení v tom smyslu, že by nevěděl, zda jeho pohledávka existuje, či zda bude zohledněna v rámci rozvrhu. Jediné, co není postaveno dosud najisto, je částka, kterou bude případně uznaná pohledávka žalobce uspokojena. Soud I. stupně poukázal rovněž na specifika projednávaného řízení, když je v něm přihlášeno 15 000 věřitelů, je tak na místě uvažovat o případu nevydařeného investičního záměru soukromé společnosti, z něhož judikatura Evropského soudu pro lidská práva dovodila existenci právě sdílené újmy (věřitelů – poznámka odvolacího soudu). Soud I. stupně konečně odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu, z níž plyne, že povaha konkursního řízení rozhodujícím způsobem snižuje význam předmětu řízení pro poškozeného pro účely posouzení přiměřenosti délky tohoto řízení, formy odškodnění i případné výše zadostiučinění v penězích. Soud I. stupně uzavřel, že s ohledem na skutečnost, že v konkurzním řízení dosud nebyla spolehlivě zjištěna částka určená k rozvrhu a tudíž dosud není možno postavit najisto, v jakém rozsahu bude přihlášená a uznaná pohledávka žalobce skutečně z konkurzní podstaty uspokojena, což je určující z hlediska významu předmětu řízení pro žalobce, je žaloba předčasná (zjevně měl na mysli žalobu na poskytnutí zadostiučinění v penězích, neboť zároveň, jak shora uvedeno, dospěl k závěru o adekvátní formě zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva, což lze dovodit i z bodu 17 odůvodnění rozsudku – poznámka odvolacího soudu). Konečně k argumentu žalobce, že je osobou pokročilejšího věku a byl v nejistotě ohledně výsledku řízení, soud I. stupně uvedl, že žalobce netvrdil, že by částka odpovídající případnému uspokojení v rozsahu 6 až 8 % byla pro něj zásadní.
6. O nákladech řízení soud I. stupně rozhodl v souladu s ust. § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), a přiznal zcela úspěšné žalované náhradu nákladů řízení ve formě pěti paušálů.
7. Proti rozsudku soudu I. stupně podal žalobce včasné a přípustné odvolání, v němž nesouhlasil se závěrem soudu I. stupně, že adekvátním zadostiučiněním jemu vzniklé nemajetkové újmy, je pouhé konstatování porušení jeho práva, vzhledem k soudem I. stupně dovozenému velmi malému významu řízení pro něj a vzhledem k předčasnosti žaloby na finanční plnění. V této souvislosti poukázal na to, že i výplata jeho pohledávky jen v rozsahu 6 %, čemuž odpovídá částka 28 899 Kč, je pro něj jako starobního důchodce ve věku 72 let nezanedbatelná, přičemž poukázal na to, že právě s jeho věkem hrozí ztráta možnosti domoci se zadostiučinění později, obzvlášť za situace,

kdy konkurzní řízení dosud není ve své závěrečné fázi. Stran závěru soudu I. stupně o předčasnosti žaloby na finanční plnění, s nímž žalobce také nesouhlasil, poukázal na řadu rozhodnutí Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího, v nichž se tento s otázkou předčasnosti žaloby vypořádal tak, že lze vyjít právě z částky odpovídající uspokojení věřitelů v rozsahu 6 až 8 %. Žalobce dále vyslovil přesvědčení, že uvedený rozsah bude spíše vyšší (7 až 9 %). Lze tak i za situace neskončeného konkurzního řízení posoudit význam řízení pro žalobce, a to nikoliv jako velmi malý. Žalobce dále poukázal na to, že se na délce řízení nijak nepodílel, na dobu řízení v trvání 18 let a 3 měsíců, na svůj věk, na pochybení v dohledové činnosti konkurzního soudu, na to, že konkurznímu správci neposkytl dostatečnou součinnost, pročez bylo i odvolacím soudem nařízeno, aby věc projednal jiný soudce, na nečinnost správce konkurzní podstaty, jíž stěžoval postup v řízení, pročez mu byla i uložena pořádková pokuta. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že jeho žalobě vyhová.

8. Žalovaná se písemně k odvolání nevyjádřila.
9. Žalobce při jednání odvolacího soudu doplnil, že počet věřitelů se v průběhu konkurzního řízení snížil, poukázal na délku posuzovaného řízení, jež činí skoro 20 let a vyslovil přesvědčení, že se jedná o délku enormní, pročez, jakkoliv judikatura nespojuje s vedením konkurzního řízení zvýšený význam, by mělo být žalobci přiznáno zadostiučinění v penězích.
10. Žalovaná při jednání odvolacího soudu navrhla potvrzení rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného, když s jeho odůvodněním se zcela ztotožnila. Vyslovila přesvědčení o nepatrném významu řízení pro žalobce, jakkoliv tento nelze nazvat nicotným, a o předčasnosti žaloby, pročez není namístě přiznat žalobci zadostiučinění v penězích.
11. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (ust. § 212 a ust. § 212a, ust. § 214 odst. 1 o. s. ř.), a aniž doplňoval dokazování ve smyslu ust. § 213 odst. 4 o. s. ř. listinami ze spisu MS sp. zn. 95 K 7/2002 stran (případných) úkonů a rozhodnutí soudů, správce konkurzní podstaty a podání účastníků – ohledně průběhu posuzovaného řízení, za situace neskončeného posuzovaného řízení (ust. § 154 odst. 1 o. s. ř.), neboť ode dne 12. 8. 2020 nadále byl spis stran posuzovaného řízení zapůjčen soudu I. stupně, přičemž se jednalo o zjištění učiněné již soudem I. stupně, shledal odvolání žalobce částečně důvodným.
12. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně po provedeném dokazování a vycházející ze shodných tvrzení účastníků, které vzal za svá skutková zjištění, učinil pro rozhodnutí o věci samé plně postačující skutková zjištění, přičemž takto zjištěný skutkový je dostatečným podkladem i pro rozhodnutí odvolacího soudu. Soud I. stupně správně při posouzení věci vycházel z pro věc přílehavých ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. upravujících odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení a zadostiučinění za nemajetkovou újmu, nicméně odvolací soud dospěl k závěru o jiné celkové době řízení v trvání od 7. 8. 2002 do 1. 6. 2022, kdy i pro něj je podle ust. § 154 odst. 1 o. s. ř. rozhodující stav v době vyhlášení rozhodnutí, jakkoliv z žaloby lze seznat, že se žalobce domáhal zadostiučinění jen za vymezenou dobu neskončeného řízení limitovanou datem 13. 11. 2020, kterou tak lze v tomto řízení odškodnit – dobu v trvání cca 18 let a 3 měsíců (soud je tímto vymezením vázán, nikoliv však ve smyslu posouzení celkové doby řízení, ale rozhodné doby, za kterou žalobce žádá odškodnění). Nicméně i odvolací soud dospěl ke shodnému právnímu závěru ve směru, že doba dosud neskončeného řízení v trvání od 7. 8. 2002 do 1. 6. 2022, tedy blížící se 20 letům, již není dobou přiměřenou, přičemž k tomuto závěru odvolací soud vedlo hodnocení jednotlivých kritérií stanovených v ust. § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb.

13. V dané věci tak došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, neboť délka řízení není vzhledem k okolnostem případu již přiměřená. Došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu a žalobci tudíž vznikla nemajetková újma (jde o vyvratitelnou právní domněnku, porušení práva na přiměřeně dlouhé řízení je bez dalšího spojeno se vznikem nemajetkové újmy na straně žalobce).
14. S ohledem na soudem I. stupně citovaná zákonná ustanovení odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně dospěl k závěru, že požadavek žalobce na zaplacení přiměřeného zadostiučinění v penězích je oprávněný, když samotné konstatování porušení práva, k němuž ostatně Evropský soud pro lidská práva nepřistupuje příliš často, se odvolacím soudu nejeví jako zcela dostatečné, když nelze dospět k závěru o zjevné bagatelnosti významu řízení pro žalobce; odvolací soud dospěl k závěru, že význam řízení pro něj byl sice vzhledem k charakteru posuzovaného řízení výrazně snížený, nikoliv však mizivý. V této souvislosti i odvolací soud uvádí, že zásadním kritériem pro stanovení formy zadostiučinění, resp. určení výše přiměřeného zadostiučinění v penězích je význam namítaného řízení pro jeho účastníka.
15. Odvolací soud na základě kritérií stanovených ust. § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., shledává přiměřeným odškodnit nemajetkovou újmu žalobce, vzniklou porušením jeho práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, částkou vypočtenou dle „rovnice“: 255 000 Kč za 18 let řízení /odvolací soud zastal názor, že není na místě stanovit vyšší, než základní částku 15 000 Kč za každý rok řízení (jakkoliv se jednalo o zjevně výraznější dobu řízení, jež by jinak odůvodňovala vyšší roční sazbu), a to vzhledem ke specifickým posuzovaného řízení již soudem I. stupně popsaným, vzhledem k charakteru posuzovaného řízení, jež bylo řízením konkurzním, kdy se pro žalobce jedná „jen“ o to, v jaké míře bude jeho pohledávka nakonec uspokojena, ale i vzhledem k jiným rozhodnutím odvolacího soudu posuzujícím obdobné nároky přihlášených věřitelů z titulu nepřiměřené délky téhož řízení – k tomu blíže níže), za první dva roky řízení sníženou o 50%/, a 3 750 Kč za další tři měsíce řízení.
16. Odvolací soud shledal důvod ke snížení vypočtené základní částky zadostiučinění o 50 % (odpovídajícím značné složitosti řízení dle svého předmětu, v řízení vystupují tisíce věřitelů, úmrtí věřitelů, dochází tak k procesnímu nástupnictví, bylo vedeno velké množství incidenčních žalob, složitost tak dána po procesní stránce), o 50 % (odpovídajícím výrazně sníženému významu řízení pro žalobce, a to vzhledem ke specifčnosti posuzovaného řízení, respektive jeho charakteru, jak již odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně nastínil; odvolací soud však přihlédl k vyššímu, jakkoliv nikoliv výrazně, věku žalobce), na straně druhé však shledal důvod ke zvýšení vypočtené základní částky zadostiučinění o 10 % (odpovídajícím nekoncentrovanému postupu v řízení, správce konkurzní podstaty neplnil včas své povinnosti, stejně tak konkurzní soud, pročež došlo i k výměně věc vyřizujícího soudece).
17. Po odečtu částky 232 875 Kč odpovídající 90 % od základní částky 258 750 Kč odvolací soud shledal přiměřeným odškodněním částku 25 875 Kč. Žádné z dalších, byť demonstrativně vypočtených kritérií stanovených ust. § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. nebyly způsobilé základní částku zadostiučinění navýšit či naopak snížit. Zároveň se jedná o částku zadostiučinění, jež se blíží očekávané míře uspokojení pohledávky žalobce z výtěžku podstaty (cca 29 000 Kč až cca 38 500 Kč – 6 až 8 % míra uspokojení), respektive ji nepřevyšuje – k tomu níže.
18. K soudem I. stupně dovozené předčasnosti žaloby (ale jen ve vztahu k peněžitému zadostiučinění – srovnej výše), odvolací soud uvádí, že za situace, kdy konkurzní řízení dosud neskončilo, nadále probíhá, nedošlo k vydání rozvrhového usnesení, tak tato skutečnost (neskončení řízení, respektive nevydání pravomocného rozvrhového usnesení) by (obecně vzato) byla důvodem zamítnutí žaloby pro předčasnost, „pro tentokrát“ (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1455/2009, z něhož plyne, že posouzení přiměřenosti délky konkursního

/insolvenčního/ řízení přichází pojmově do úvahy až v souvislosti s jeho skončením, neboť „vzhledem ke složitosti konkursního řízení a jeho specifickým fázím a procesním formám nemůže být před jeho skončením zjevné, zda došlo k porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě.“). Jakkoliv zákon č. 82/1998 Sb. poškozenému nezakazuje žádat odškodnění za nepřiměřenou délku neskončeného řízení, jinými slovy tato možnost je obecně vzato připuštěna, nelze odhlédnout od významu judikatury, která (pouze) v případě řízení konkursního (insolvenčního) vykládá ust. § 31a zákona shora uvedeným způsobem. Odvolací soud však za procesní situace v tomto řízení, kdy jak žalobce, tak i žalovaná nijak nezpochybovali, že se žalobci z rozvrhu podstaty na jeho pohledávku peníze dostanou, přičemž žalovaná ani nezpochybovala správcem konkurzní podstaty předpokládané rozmezí míry uspokojení pohledávek, kdy odlišné stanovisko účastníků v tomto směru spočívalo jen v jejich předpokladu, že pohledávka žalobce bude uspokojena při nižší/vyšší hranici uvedeného rozmezí, případně i méně/více a za situace výše uznané pohledávky žalobce, shledal důvod, aby se od tohoto výkladu Nejvyššího soudu v jeho shora uvedeném rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 1455/2009 odchýlil (k tomu srov. náleží Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 451/05, dle něhož bezdůvodné opomenutí rozhodnutí Nejvyššího soudu může mít rysy jurisdikční libovůle). Je totiž již nyní zjevné, že se žalobci peněžní částky na jeho pohledávku dostane, kdy tato nebude zjevně bagatelní, bezvýznamná, jež by svědčila o nepatrném, mizivém významu řízení pro žalobce (pak by nebylo namíste zadostiučinění v penězích). Zároveň je zjevné, při posouzení průběhu posuzovaného řízení, že jeho délka takřka 20 let již není dobou přiměřenou, respektive bylo lze před jeho skončením posoudit, zda došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě.

19. Odvolací soud tak ve shodě se svými posledními rozhodnutími (srovnej níže) přistoupil, jakkoliv za pomoci vynásobení roční sazby a počtu roků, po které řízení trvalo v žalobcem vymezené době, k poskytnutí zadostiučinění v penězích, a to ve výši, jež by v zásadě odpovídala i tomu, co je pro poškozeného tzv. v sázce. V této souvislosti odvolací soud uvádí, že odškodnění nemajetkové újmy nemůže nezohlednit, že kritérium významu předmětu řízení pro účastníka, tj. to, co je pro něj „v sázce“, je nejdůležitějším kritériem pro stanovení formy a případné výše odškodnění v penězích. Tomuto kritériu musí výše odškodnění odpovídat, nelze ji stanovit jen mechanickým vynásobením určité částky a počtu roků, po které řízení trvalo (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1313/2010 ze dne 18. 10. 2011). Nelze tak zdůvodnit poskytnutí odškodnění, které by to, co bylo pro žalobce „v sázce“, výrazně převyšovalo. Opačný závěr by byl neadekvátní a nepřijatelný (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1126/07 ze dne 22. 11. 2007 či Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3412/2011 ze dne 9. 10. 2012).
20. Závěrem odvolací soud uvádí, že je mu známo jeho dosavadní i účastníky předestřené nejednotné rozhodování stran obdobných nároků jiných věřitelů z téhož titulu, nepřiměřené délky téhož řízení, kdy byly žaloby zamítány pro předčasnost (například rozsudek ze dne 1. 7. 2021, sp. zn. 58 Co 214/2021), poskytováno zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva (například rozsudek ze dne 8. 4. 2021, sp. zn. 53 Co 55/2021, ze dne 28. 7. 2020, sp. zn. 30 Co 144/2020) či poskytováno zadostiučinění ve formě peněžní /například rozsudek ze dne 27. 6. 2019, sp. zn. 58 Co 188/2019, ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 55 Co 298/2021, ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 21 Co 342/2021 (jež v odůvodnění obsahuje výčet rozhodnutí odvolacího soudu, v nichž bylo shledáno adekvátní formou zadostiučinění konstatování porušení práva), ve znění opravného usnesení ze dne 5. 1. 2022, sp. zn. 21 Co 342/2021, ze dne 2. 2. 2022, sp. zn. 55 Co 388/2021/.
21. Odvolací soud se však přiklonil k později vydaným rozhodnutím, v nichž bylo shledáno adekvátním odškodněním zadostiučinění peněžní, vypočtené shodným způsobem: 15 000 Kč za rok řízení s polovičním krácením za první dva roky řízení, snížení o 50 % pro složitost věci a o 50 % pro výrazně nižší význam řízení, zvýšení o 10 % pro postup orgánů veřejné moci v řízení – rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 21 Co 342/2021 ve znění opravného usnesení ze dne 5. 1. 2022, sp. zn. 21 Co 342/2021, ze dne 2. 2. 2022, sp. zn. 55 Co 388/2021.

Zároveň si byl odvolací soud vědom, že by přiznané odškodnění mělo i v zásadě odpovídat tomu, co je pro poškozeného v sázce, co přichází v úvahu v rámci uspokojení jeho pohledávky – rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 55 Co 298/2021. Odvolací soud uvádí, že si je vědom toho, že aplikace ust. § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), a tak porovnání s jinými případy poskytnutého zadostiučinění za nemajetkovou újmu z titulu nepřiměřených délek řízení obecně (kdy odpovědnostním titulem je nepřiměřená délka různých řízení) není namístě s ohledem na odlišnosti toho kterého řízení, individuální specifika a hmotněprávní i procesně právní markanty každého řízení. V této souvislosti odvolací soud uvádí, že je vždy třeba při posouzení existence odpovědnostního titulu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení, ale i při stanovení jak formy, tak případné výše zadostiučinění v penězích, přihlížet ke konkrétním okolnostem individuálního případu, přičemž specifika toho kterého řízení nelze převádět na řízení jiná a vycházet jen z objektivních délek řízení (srovnej například rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2019, sp. zn. 68 Co 259/2019, ze dne 24. 3. 2021, sp. zn. 68 Co 350/2019, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2020, č. j. 30 Cdo 2863/2020-143, ve znění opravného usnesení ze dne 15. 12. 2020, č. j. 30 Cdo 2863/2020-153). V daném případě však byla délka posuzovaného řízení, respektive nárok na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu z titulu nepřiměřené délky téhož řízení, již soudy pravomocně posouzen a bylo tak na místě srovnání učinit (obdobně tak učinil odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2020, sp. zn. 68 Co 249/2020, ze dne 13. 10. 2021, sp. zn. 68 Co 25/2021).

22. Co se týče výše žalobou požadovaného příslušenství, resp. data od kdy bylo požadováno, k tomu odvolací soud uvádí jen to, že co se týče požadovaných úroků z prodlení, tak tyto přísluší ve výši podle ust. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Žalovaná se dostala do prodlení uplynutím 6 měsíců od uplatnění nároku u žalované, kdy nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení a zároveň dle ust. § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. S ohledem na znění citovaného ustanovení stojí soudní judikatura na konstantním závěru, že stát se ocitá v prodlení s náhradou škody (i újmy) způsobené nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím teprve marným uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, jež začíná běžet ode dne uplatnění nároku poškozeným u příslušného úřadu (tj. v dané věci žalované), teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty jej stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2060/2001). Lhůta započala dne 8. 4. 2020, posledním dnem lhůty byl den 8. 10. 2020, jelikož se jednalo o čtvrtek, nedošlo k prodloužení lhůty dle ust. § 607 o. z., dne 9. 10. 2020 tak nastalo prodlení žalované.
23. Lhůtu k plnění je na místě stanovit v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř., když odvolacímu soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí, přičemž o poskytnutí této lhůty žalovaná při jednání soudu I. stupně požádala a žalobce ničeho v tomto směru nenamítal.
24. Odvolací soud tak rozhodnutí soudu I. stupně ve věci samé změnil podle ust. § 220 o. s. ř. a uložil žalované zaplatit žalobci částku 25 875 Kč s 8,25% úrokem z prodlení ročně z této částky od 9. 10. 2020 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak je jako věcně správné podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil.
25. O nákladech řízení před soudy obou stupňů (ust. § 224 odst. 2 o. s. ř.) rozhodl odvolací soud ve výroku II podle § 224 odst. 1 o. s. ř. a ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., kdy žalobce byl v obou stupních úspěšný.
26. Náklady řízení před soudem I. stupně ve výši 18 456 Kč sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 2 000 Kč, z odměny za právní zastoupení žalobce za 4 úkony právní

služby dle ust. § 7 bod č. 5 ve spojení s ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „vyhláška č. 177/1996 Sb.“), kdy tak za jeden úkon právní služby přísluší částka 3 100 Kč, a to dle ust. § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. za převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby, účast při jednání dne 6. 5. 2021, podání ze dne 8. 2. 2022, a ze 4 režijních paušálů po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., přičemž odměna a paušály byly navýšeny o částku 2 856 Kč odpovídající 21 % DPH, již je zástupce žalobce plátcem.

27. Náklady řízení žalobce v řízení před odvolacím soudem ve výši 8 228 Kč sestávají z odměny za právní zastoupení žalobce ve výši 6 200 Kč za 2 úkony právní služby dle ust. § 7 bod č. 5 ve spojení s ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., kdy tak za jeden úkon právní služby přísluší částka 3 100 Kč, a to dle ust. § 11 odst. 1 písm. k), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – odvolání, účast při jednání odvolacího soudu, a ze 2 režijních paušálů po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., přičemž odměna a paušály byly navýšeny o částku 1 428 Kč odpovídající 21 % DPH, již je zástupce žalobce plátcem.
28. Lhůta k plnění byla z již uvedeného důvodu rovněž u nákladového výroku stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí v části, v níž byl rozsudek soudu I. stupně změněn, není dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. c o. s. ř.). Proti tomuto rozhodnutí v části, v níž byl rozsudek soudu I. stupně potvrzen lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Pouze proti výroku o náhradě nákladů řízení není dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Praha 1. června 2022

JUDr. Ludmila Petráková v. r.
předsedkyně senátu